

Jule, den 7 Jan 1854

192

Till Herrnskauds Skifles Klägvörige, Skyrceff.

Af Contractsposten ved Kyrkoherden
Klaganewörige, af högwaktande Herra Salomon
Lutman, med anledning af Wen. Söf. den 8^{de}
Söf. Jerni utfärdade Rensid, förståndigad att
mig förklara i fwa Religionvärda af Religion-
koncessione samt de annarsninga hvilka emot
den blifit framställda utredn af Kyrkoherden
Meddelandet till Resp. härför gresen af lättnad
Wen. Söf. committerade af Rensid för an-
dande Rapport, i det mig quistvornaget af för-
brödde J. H. Masjarus Kapmarks pastorat, för
sig härmed öfver ödmj. beleyer af gifwa följande
utlåtande:

Ännu har den icke förnuftsvisketen
velat finna Guds Andas utfläpande verk-
ninga uti menn. själslyrtat ja påtagligen
att den icke skulle uppkastat tvifvelsmål derom,
denna visketen för bevilfla atch utom icke ligheten
af egen förstrucktion. Ryktad och erk den som
drifrad af Guds Ande ja blott framställa för-
bättringen af helgesans Gud, att tvifvel, måste
lyftna, tyftna det der för icke det andeliga Gak
som emot bättnes betande ryter: Du är en Sama-
nitaw och ha fwa dje fawleer. Guds Ande vill
genom sin iden af hjortats förbättring och
spalens fralsning leu evinnerligh lef. Helgelgen
och saligheten är och den iden för hvar reali-
serande den Christhagewerle fwa. Men detta tal
icke verlden som djest gillar samt prisa dem,
hvilka för något ändamål, vare hvad som helst
sig och sin lefnad affwa. Solon och dycurgus lefde.

för lagfristningen; ganska förnämligh, prisvärd-
Alexander och Sofia lesde för erfarenhet - förnämligh
tejt prisvärd - Haydn och Mozart lesde för
Musiken, också förnämligh prisvärd; Garrick och
Salma lesde för Theatern, afven förnämligh, pris-
värd; Kunde sig så kallade Christen, hvar för
lesvade? För och de kalla Clemenslisch, erstat
förbättring och Clemenslisch, Galonier, Galen
Skapar! Så dommen verlden och sällig, denna döve
kalla den döve Sautasten - Mannare Galonier eller
hvar annat smädenamn den Naturliga Mennecken,
han emot den andelega uppstanka, på det fulltörne
vad skall hvad stensitt and: hla vad de kallat hus-
bonden Deelzebub, huru mycket mera skola de
så kalla hvar hus folk. Det torde således wana
att såväl för sök twiwa den wana Guds Andas verke,
de andelega wone se hirlid: Gickbrjarnus Lapp-
marken afven uppstank, Men under tichwad som wana
kernd med vankaplegh äga omj eller med fiendlig
uppmark samset solt dessa wone se fram, Dera
bragan och anse sig Ompestat att den bedome, vite
doh gifwa Gudi och Gudi heligene, och i sin midhus
våda de försmadade Christen and in för verlden
så litet and desomdome för en samu Christen be-
der, och detta g mindre med anledning af klogt-
vondade Andelige, somand befattning, and orh den
brefte Galavanden till mid, Gonor, som gonor sies
Andes bragna bearbetande fort mig från det för-
kastet andelega mor her till åtminst lome en frag
gynning af Guds underliga Gub.

Vill förklaring vanda der för uppstogae
nedanwände alle anna huiuzen, hvilka kunn
befallningomane Wl. Hertzells Rapprod

innehåller, rörande Religionens värde, och Religionens
vårdsförening uti Juktas järns församling, Umeå.

1° Uppgifnad ljudet ved förbundet led
sald varit så starkt i kyrkan, att
professur röst ike kunde höras.

2° Påstod detta ljud förad hufvudsak-
ligen af Caminone, hvilka sig tilli-
ka det offlit tillata, att de placera
sig fram i kyrkan invid predikstolen
hvarigenom ljudet desto mera förta-
ger professur röst.

3° Hvilket professurskapet att ike hafva
med sig lömplige församlingar och
åtgånda detta offlit af styrt, genom
hvilken urakt lättsak för sam hufva
blott ståes för å fraktyck af rörelse-
ned vrastande till oflyktobriggandes
parmenica, hvarja af förad första
exempel från Kontokens Hoppmarks-
församling uti Umeå, der veddes för-
ning derom fler och flera måst tillad.

Blud nu vid kommens första Anmärkningsparten
rörande det uppgifne, professur röst fördragande, förbundet,
så får undertecknad gemmala, att någon ljud af den art,
som ordet förän i språkbruket utmärkes, det gräsliga
flit, hvilket gifskeliga plågor af bringa en maste-
rad utliug, e. g. uti Ingöfsteonens Torturkamrar
eller vid en Cluts de se, hörd ike uti Juktas järns
kyrka; men väl hörd merendels, dock ike till all-
mänt, men eller mindre högljudt gredande; Detta gre-
dande eller jämnade oaktadt, intaga tillval des
hvilka vantlig en placera sig i gorden af kyrkan, att
professur röst tillräckeligen höres; Så sig predikant,
här sig echo af mine gen röst till mig, a turkomma, och
än ägmedelst förbitfad att min röst hörd, oaktadt

quidam dicit ut jam raudet i kyrkan. Detta quidam dicit me
man ej de quidam dicit illa. Sumo jammer ad uenit gen
fadu, som den af förligt från gifva, den syndare, som ang
slad under sin synders tunga bida af brinnend uti Gud
vredes fortanande eld, harnande uti silt innersta att den
som ike tron, han an reds domd. Klau spel an bars fud
intili döden; kluu kan ej talare, eeja, ej preka, ej nora,
ej grata utan kaupjes skoflats gifva från nagra Oar
liculenade. Gue, kan vill qua fud under for bannet fues
of fordonicelens berg tunga byhning pla brost of fam
vete. Klau kanne ej amnat an att han do, ej kunnade de
uti den fraga jöviska byddan uti harda de ord äle go
helvetes qualen, chenn de blott för smakeu äre af de
fordomsdab jena. Sa ängslad den sannt bol fardige, teey
de p' ängslad karan latta det beklända hjertat. De
Denne beskaffent an del, föregifva skänket. Detta
kan ej bestred teey for den sam ängs of uelst of pen
sydden, ty konung David sagde uti 23 Ps. Jag rester för
mitt hjertat orofstall. Det malle väl ike förnehad en
bol fardig spel, att af den som straffar verlden för synd,
sa ord fud fram; Guds följare, som i sin viltidzgar
offrade blod uti kalleu med starkt ropp of tana
tai genom som frälsa. Kunde i från döden, fud had
fett på Petrus, sa att han gret tillberiga of hadesagt
at Petrus: följ. Öre mig, Öre ikt ike sigez Demenur
Klau. Likväl ike; kyrkan. Den präfar det ej. Öre klau
man faldes jitta för an syna of synad, fud att ike
predikantur ett äge som nitet sigez, ett an pite som
nitet telan, En ahorare som nitet kanner. Den wird
Ördet af horande of Audend verhuinegar, fud man
nitet kanna, almin som ike laka cas det frageste
lynd afladda klau. Klau fud ike Comedie
skulle med fud gals, ike en Opera applaudera, ike
en tragedie snyfta, mee uti. Gud had gifva klau
lefl of Gud Ande arae, Det klau man ike sa, det
an Öskike. O Tempora. O more. Öre meliora!

Blod nu vidkommer den 2de annuark
urigo puerter, innefattande att detta ojud huf
vudfikeligen förs af Quimone, hvilka tillika sig
det ofwirl tillbara, att de placera sig fram i kyrkan
invid predikstolen, hvarjensom ojudet deffo mera
fontagen presand rifs, ja observeras derwid att det nu
synes, som annuarkand mening wore den, att quimone
ne ä uppgifne skallet taga plats, juil i ändamål att föra
det påbörjade ojudet. Om annuarkningens mening är
denna, ja ä annuarkand ännu skylidig quimone be
viset för detta menand. Wal inträffar det att de
vachte fändes vid Natuad soe be goccende placera sig
längst fram i kyrkan, ja som vid dykita tillfällen i alla
kyrkor, vachte sig, och de skringes för hyska den detta, det är
ett ax af sinnelaget lior. Ellana Magalona fram tillhanda
i rät ned sejande lid har spanna. Men var nog skuld
att branga sig fram anda till stäjsamod fo thea fouda af a
skana der. So gora och sejande efterkomande i sin munde
vetaude att det i hemisp hogaste, falska en. I ike der for
sagt, att Phariseer, ha seer under mig intaga of forvara
he ders rummet, ja som ledande frua aur anda fram de
Phariseer hirlen stad i Tempel of bad för sig of
ta haude gud att han ike war ja som andra menniskor
Ma ja fall a sig tillkama eller placera broden of spitan
li kwae moeligen a spaltgavde, att nojona of lac, kunde fo
det nescallat att graga: Om ord Saul blaud prophetur.
Men sejwa uppgifla wti annuarkninge ä ä ike fell
konligt grundad. Fram i kyrkan invid predikstolen
taga de aldre quimone som of last plats enligt bruket
af seer i andra kyrkor. Den aldre menniskor ä ä vanligen
i ike ja la thion. Det latronla hjertal liigonea mera up
dowen. Den placera sig of sefa vauligesspa hals taren
la gft bort i fouda of kyrkan. De ki sin foral of sefa
hafred ja ket ju de of sef den Rapporturum hollan
skan. Men ralleghaten att utaf seer hag of laga stad
gaa, ja som ojud eller skran, or binnera of sef den
liigonea ike Verlis menniskor, Phariseer eller bit of den

utan allvafh den späl, som af Gud blude word, erfantute
fyndaforger den outgädeliga försmake af de fördrä-
das qual of utö beudning, den of sigeliga försmake
af de saliges lef samt nödgald späl gifva finia hästör,
lefth. Endast deum ad Computat. Omnes. Ihesu jha
rifsear, verlememistigan, hwar vil han bedöma of
domma. Han dömer strängt of orättvist. starkt hata
han med dubbel hat. Ihesu endast af, hvar under föne ad
Ormeud jag heter Ceinuaud jag uttan af uer derford
att den anger fult spälud rop of lära branna den of öf-
färde ja verlememistiganes samvete; Ovidandeth alla
stränck jefom det hette, rop of hvarum mine fatta
ett under hänuade af den utvortes rättfärdighet
som är det höll fhar jefom jha sig la aring de iure
halla den förebräse, att ike han of hja folk jne
brötk förföring of sin jhäs frälning, nödvändighet
hvaraf han uttas gud of iugäntat of hänuade af en
anning den han alrig fullkomligt han under tygla;
Det förbyter honom att den bedöfrades spälud angest-
rop gifva stas at Guds ord of visket at annu, derfor
refar han ut kyrkan om honsen had de läckle ut bryta
rytaude i fill hjerta, Ovid ego; slungar till vilse af
rorefse, teenteesse emat preserue. Iude vds

Den lrdje annarkenningspuncten innebär kla-
gomal emoh jmsforstkapet, på gnuud deraf, att ike
med lämpliga förefällningar of, at gärdes, ifra ja-
varaude of hicks of stytto, genom utvakt halsket,
hvaraf, jofsamlingen på stas af freutya rörelserne
urartarude ha of tyctis bringande jvarmerie, hvarja
ae förad exemplet hvilka förantled la ja under sök-
ning af uti. Houtakeins Rapporteerer jofsamling uti
vörige. Hvarja läude Rapporteerer hufwan, at inom
jehkhasjarur jofsamling ha jvarike de andelige rörel-
serne tagit sadan riktning som hotar med jvarme-
rie af houtakeins art. Om des jha kallade olycks-
bringande jvarmerie, ma till bildande af riktligt

3

be grepp om dem, ehvæl upplydnings ved hænd-
nad, alle de hade aldrig uti Kjøttet Keiserens i
Julkasjærer upplyst uter andelige Keiserer og,
hvæl seer, om deef hade i frid uter inverke, af
Liffend ande fall dand og seyrad af Guds Andes.
Da skulle ikke røyselning mast hællet om for-
vade valdsamhetes emol passow uti Højstforret-
ning og etc. horeow og ikke om de andelige rørel-
serne fræge vid rættegænges forewer. Højmodets
mål wal he fwa hagh sin del uti of alen tei det for-
hællende hvæigenom Kjøttet Keiserens se for-
sig. Sæson Disshop Juel passow. Dette højmod må det
ingew teiwit om a dem ud andre vælke, Apostl.
Paali bres vise of de beudaded egen erfarehet in-
tygges at højmodet of fræ andelige gaffow fræ seer
ja luvghen beudaded ikke lilt Kænna sig sig
och silt djupa synda forderf, ja fræ seer lammes
højmodet of sig ikke uter vilnes bon. Men dette
for hade ikke upvæet, blifvil træ of bail fræ lilt tei
for fræde valdsamhetes emol Højstforret
af seer uti de se embet ut of fræ, hade ikke de vælke
nit i derad enfeld blifvil meplech af ræst ad de at
gandte i samma ande som gæu de se for fræ fræ, uter
motverhæw of Ordet of tæuener. De se upvæde bon
der seer ikke tæstte fræ de andelige rørelserne. De an-
delige rørelserne innew Julkasjærer for seer lilt and
ikke uti dand nærmæde Julek for lilt. Klammes
genom lammes for seer lilt and of at gænder behøft
vade ikke. Kænne ikke etw bon med gæu af Jæ-
malid of red, som underteckned tog ad notæu ved
bøjaw af Wækelserne, de vælke seer hælde se may-
ge mol frædant, etw tal vade se. De skole de se rø-
relserne genom lammes for seer lilt and of at gæ-
der gammal. Hæu skæu dette tei se. Ja fræ seer

3

varnare, ja gaudere. I färdig flyttlagning, ja nua eder ropaz
fröjdas ej glädje, ej i ruiquetemalls gifva edra häuslor,
lefl. Wal jagu Komung David: 55. Om efter, morgon
of middag vill jag blaga of grutas, ja skau hay gora mine
rofr. Wal uppmuntar jag uti 47. I de benadade lita Ger
raud lof med orden: Klappes med handerna allt folks
of fröjdas. Gudi med glöfannua rofr; Munde var accedra
liden da; Min intet af allt detta under Ordtopredikauzom
I an häudew aldrig ja kraftigt af Andas rone. I Bispes
eljel bort skaffade. Men hva i skulle Rapporten erke
des besörker jag om till den man sade: Du får hira Men
jou på galejan, men skatta iker de her en eskick; Du får
hona spastaras stad. Inyfta iker det en eskick. Du får ge
ra fyllebjelhus aränime, had iker symbarlijou orua tau haw
hoga sig eller Orua häuslor u bytar. Det ad Eskick, Hur ad
skulle de frara? Omsjeteu. Orut. Chen vete skau det wawa
att varna emot u brott af häuslor vid Guds Andes verknin
gar genom det uppebarade Ordtopredikauz. Allti skau det
heta att bort skaffa deus somej fornu minnalla med hjer tals
au gesh eller gläse. Ila gud som luda of krafk med orden gifver.
Watt naturlyglwed, Iy jagu Rapporten; Anturjow are de
ronde från sine finne eller are de Charlatanen, borande
for thy presterskapet i bada häudewerue vid taga kraf
teja af gardew emot dem, a minustone rafläpna deus.
Munde ad iker fauning att de are från la glydnadens
finne, andah teus finne, au standighetus finne, al prä
lighetus finne. Deus vid fullt förstand, a huru iker
vid den Naturlegastat finne ja, under gudens ord predi
kan kall finne ja of vid gud Andes verknigardiskel
la menniskjow förstand. Iorden skulle kunna des
svärligen som a lita darhu set. Hurvinda de ater ma
vara Charlatanen, trytla häuslor of ronefwa, derom
att om a eger ingew annan rati, an den som häuslor
of ronefwa I beserfakt, of af fina equa ken beöwne
of egenkauna andras. Allom andrew teigoreatall min
nas twad skrifit an. Omes iker ja waw den I iker

der ropaz
Kausler
morgon
göra min
Pade till
all folks
var accura
redhansom
Och för
urca och
i hon Min
De ju
Och fäng
ia fankau
ih, blvad
det veva
led verlinn
eti fhaudet
med hertals
Ordet gifver
voro de
uua, bornde
id taga kraf
suar dees
Quadees
ue, al fran
hurin kes
end predi
igari skel
unna elev
de ater ma
cefa, deron
Kausler
ken bedöna
meatall min
den i rike

dunde. Klaraf folge, culigh undertäckned vordfamma
lauke, of fridigh, att vid de andeliga vordferias van
vanande. Skilleminnom fukkasparve fof fannling, be
ho fud ike emot de vordde of derad vord fud vridtaga
al frarfamma at garded. In eller annars forargab. Kulchou
quom fuds Andel bearbetunde fof forad ifran mot hach
til Gufch of ifan Satans makt til gud. Hlan fhalet ej
mera forargab. Eller den stora pluraliteten af bot fad
diga of beundade fhalet forargab, de frage bland dees
fhalet falka ifran, da fof fhalet pakommen fhalet vti
al gardedne endast andeligh hat of uppebar fof folge
Denn vordom fof fhalet at gardedne minde bekomma
Om de aftejonad ur kyrkan, veta de ike fardelas of det
Om de veta of det, beklaga de fof ike, men fhalet bekla
ga hararens delaktighet i fhalet bekla fhalet amot
Chriftne of hof fhalet med. Chriftne of? Om verlden jatan
eden fhalet veta att den ha fhalet getat mig fhalet edea.
Eller hvar fhalet hatat Verlden? Wi a fhalet ja all fhalet
gerne at verlden fornaa att rike i verlden of derad
fhalet gahelghet; Guld, ha ghet, makt, arad, valufhalet
all verlden fhalet ghet of fhalet vi, be gahelghet endast
fhalet? Men ha fhalet vi i verlden blot hvar fhalet vardi doke
vid god mad, ty vi fhalet fhalet of honore fhalet of fhalet
valmit verlden of gifvet of fhalet dees fhalet fhalet fhalet
lata fhalet edea min fhalet gifvet jag eden, fhalet fhalet new
fhalet att fhalet fhalet of fhalet gar, of fhalet gar all fhalet vti
fhalet i verlden, den fhalet new of. att veta fhalet fhalet
Guds barn, hof fhalet ande vilha med fhalet ande, hof
re, den fhalet fhalet fhalet an tagen til fhalet vti fhalet
tagen bland fin himmeske fhalet fhalet fhalet, att
fhalet fhalet fhalet, fhalet fhalet fhalet fhalet
truffa of fhalet, fhalet fhalet of fhalet fhalet fhalet
fhalet til bot fhalet of fhalet, den de val fhalet vti
ike agga, men en namulof fhalet af of fhalet

3

3

fröjd, under o frivilligt flyttades milda tåna,
af vänn från utgjutna sig i hjertat, offler hjertat
genomleda hjertat till frälsaren & lof, o förströmming,
hjertat, så att den beundade hälen, o för förjörig, fall
het betage, hämmar sig förgärd vid den o förklarade
lekanen o fraghet o oförmoda att så mycket fin
mest wälla o njuta, samt nödga o bedja frälsaren
draga sin händ till hjertat, att i den maktlösa
förfärdiga lyddan makte upplösa o förrikt o.
Gudde, röneser med smäde o förinder på de tade be-
nådade o vilkes bord, vilke han höf till för Guds barn,
att han en enda steg gung, frige från hans benådning o
solna o frälsaren o för hans kärlek, som i den samma
Christus omme innersta väsende o för alla liflösa
hade han trojen mindre att påminna om o det så
kallade skingel som utgår från hjertat de tynda-
forgen o fuller o för nöd o för frälsaren, upptar. Han
skulle beklaga de Omvändes o Obvändes förg-
liga själstusand. Han skulle omka sig kanna hans
vackra o förjöriga fördes o för, glad i hoppet
att se ett Guds barn fadt till verlden. Han skulle
almustrone o för med detta så kallade o för för
särmycket annat o för stridigt skick o för uti de väcktes
vaxande. Ty det är väl ett o för skindigt skick uti en af
dessa enda o för vilke befrände iuckad o för, kapp-
märket för sinning ett för guld o för Oryktens kapp
upplöst, för sinna kontrosen o för sinna för sin-
nits, för sinna, för sinna, för sinna, för sinna o för
Winglaga o för alla för för sinna, att vilke o för tala
det safu o för sinna o för sinna o för sinna o för
för o för sinna o för sinna o för sinna. Om så sinna
haf sin vilke att denna o för sinna o för sinna, Han o för
ne behöfva vilke flykte till god i tro, Nyllar o för
lamm o för sinna. Intet så lura, samt till sinna

biligga
dignit
passlag
Hallen
nare
Kyrka
lyta
barn
Kevad
af
omha
maid
den
vika
tro
briffa
hade
ginn
Lanning
hij
med
artad
uti
vidare
lald
balling
by
af
au
all
sig
uti
han
Kyrka

...faraa,
hyertak
...promma
...sist fall
...forkearade
...yhaa giin
...falsare
...alllofa
...riute
...etta de be-
...Guds barn,
...dunyang
...den samma
...kalifstalla
...emohdet ja
...da fynda
...pitas. Klav
...ades for-
...ma fuaaa
...i kappet
...u flulle
...skide for
...de vaktet
...uti en af
...ur kapp-
...vare
...for fua
...bragan af
...vontala
...laminat
...nisa fua
...klandlauder
...Myallan
...santa fiska

bilagga. Jemteja forbyttene, bejunge omstjard
dighetear, yppad a fladjeel godt gorad, ty de
paflaque, vildfudla, enrige fuaade. Jemte
Mallen, eljed utaw uppehall, a fua frau aflags-
naw tracta besola for samlingot verna tidh of ofla
kyrkau, chuu facton rike till yma Clasera of de
byta Guidera, vaxande dela a forarena uti Guds
barn of Satrad barn, bolfariga of obolfariga
Kevadale of Obeuade, ar frugant la himmel
of for kassade lai hel pretet. Under telnad wite
omha till Gud att det forklade flaret ille mera all-
mand laka for i kyrkone, ja kunde mans hoppas att
den sota hon of herkaude ogudaktigheten fualle gipa
rika foudfoudetis of fua Chnskedom. Under telnad
tro, att denna forundring mera allmand flulle in-
briffa, om naut, mera allmand Odelo harau fiefse
hade norfahato flaraa sig la undfangen beudning
himneffer vishet of andelig a forskackhet uti radda
fanningad of hvarjom of chom till se fua fua fua
huffeand pafordren of ukas aff fufade fua ahonand
med mager Moral, med borgerlig le fuaa vishet of bor-
artad Oqvalde eller annat dyllid krasflot krasflot
uti en de fattiga medikninga. Under telnad tro
vidare fullt of fact, att, a fua utan aff fua pa hjer-
lato of fufvernet orunkapande uti nyo fud fua fua for-
bathing of helgese fua fua fua fua fua fua fua
byf lex, hvarjom verld meunshyad of tron, flulle laka
afsew Moraisnes Juppofbreue. faden of Moden, helde
av lala krogenit af fyllet, huf fua, huf fua
allport, Bedryeri of orab fua fua fua of of fua fua
sig fua of det uppvaade flagtel till fua fua
uti det med borgerliga le fua utan for kyrkau, flulle
han kala den aagerfulle fua fua fua fua uti
kyrkau of lala de wailhet non effa vara ifred.

setade ike mörkrets furste, att angripas ljusets
verkligheter, och stötte ike talamödet på del
oöfvervinneliga hindret — Fiendskapen till
Christi Kors

Namn (Texta)	Adress	En volym per rad / Ex. Gävleborgs landskansli DIa.1	Bord nr
Kami Kossin	98431 Slettern 135		1
Parjola	Kungälv 136		0VI
Futaba	Parjola No		0VI
Ritning	prentad L		0VI
"	Torn 1859		
"	Kurka 1888		

Gueldejarwe
den 3 Nov. 1859.

Alluodmykka
Eng. H. M. S. K.